

Do Polskiego Czerwonego Krzyża -Lublin, ul. Wyszyńskiego 5.

Zeznanie o morderstwach dokonanych przez Niemców w sierpniu 1944 r.  
w domu przy ul. Wiejskiej Nr.1 w Warszawie.

Dom, w którym od szeregu lat mieszkały z żoną należał do p. Włodzimierza Rachmanowa. Jako dom narożny posiadał dwa numery: a/ od ul. Wiejskiej Nr.1, b/ od ulicy Piusa XI.-Nr.2.

Dnia 2 sierpnia 1944 r., o godz. 11 rano weszło do tego domu 5 policjantów niemieckich z batalionu, który był skoszarowany w Hotelu Sejmowym, wywołały dozorcę domu i kazali się zaprowadzić do mieszkań frontowych.

W mieszkańach tych strzałem w kark wymordowali wszystkich lokatorów i ich pracowników domowe. Zabite zostały osoby, znajdujące się w mieszkańach:

1. Adwokata Piłsudskiego, 2. pp. Chalupczyńskich, 3. pp. Gawrońskich.

Po dokonaniu zbrodni wyszli, wynosząc małe paczki. Na schodach dali jeszcze strzał w kark dozorca domu. W chwilę potem znalazły się w mieszkaniu p.p. Gawrońskich zwłoki: 1/p. Michała Gawrońskiego, lat około 73, b. dyrektora oddziału Banku Polskiego, 2/p. Józefa Włodka, lat około 50, b. prezydenta m. Grudziąz, 3/Wandy Włodkowej, jego żony, 4/Krystyny Łodkówny, lat 18, córki, 5/p. Łęczyńskiego, ziemianina, invalidy z I wojny, z niedowładem pełowy ciała. Ogółem zabito 13 osób. Dwie z ciężkim postrzałem w kark udało nam się uratować: dozorce domu Stanisława Bogusa, oraz pracownice domowa p. Gawrońskich. Udały obydwoje zasbitych i to ich ocaliło.

Dnia 3 sierpnia o godz. 19-ej patrol policyjny obszedł mieszkania zamordowane. Słychać było szczek szkła i rozbijanie mebli: odbywał się widocznie rabunek. Po 1½ godz. wynieśli ręcznie pakunki i mieszkania zamknęli.

Dnia 4 sierpnia o godz. 16-ej patrol policji łącznie z żołnierzami

"Wehrmachtu" otoczył dom, zamknął wszystkie wyjścia, wypędził z mieszkań na podwórzu pozostały przy życiu lokatorów, nie pozwalając nic zabrać ze sobą. Następnie obeszli wszystkie mieszkania i podpalili je w naszych oczach. Mielismy być spaleni żywcem, gdyż wyjście z domu obsadzone były przez posterunki. Niemcy nie wiedzieli, że w piwnicy był przejazd do piwnic sąsiedniego domu. Przez ten przejazd oboje z żoną i reszta lokatorów uratowała się ucieczką.

Dnia 5 sierpnia o godz. 15-ej zostałem uwieziony przez policję i osadzono mnie w celi na tyłach Hotelu Sejmowego. W czasie mego pobytu w więzieniu Niemcy zabili 2 ludzi: 1/Lapińskiego, technika, ponieważ chory był na dysenterię, 2/nieznanego mi człowieka, który dostał rozstroju nerwowego z powodu ostatnich przejść.

Niemcy zmuszali więźniów do budowy barykad w ogrodach sejmowych przeciwko powstańcom. Kilku więźniów przy tym poległo. 1/Kosmalski, szofer, 2/ Szczęsek Jan, 3/Magierski.

Żonę moją aresztowano ze mną, poczem zesłano ją do obozu w Ravensbrück. Stamtąd ciężko chorą zabrali ją w maju 1945 r. Czerw. Krzyż Szwedzki.

Dochodząc poza pozostało w szpitalu /Swenshögen, Sanatorium/.

Wynagrodność powyższego zeznania stwierdzem własnoręcznym podpisem // Stanisław Karczewski, prof., zamieszkały do dnia 4 sierpnia 1944 r. przy ul. Wiejskiej Nr.1, m. 20.

Adres obecny: Skarżysko-Kamienna, ul. Limanowskiego 8.  
1 marca 1946 r.

Zasługodność:

Pełnomocnik Zarz. GZ.P.U.K.  
na Okręg Lub.

Han